

OSTRADAĆ (32) *vb pf*

o oraz drugie a jasne; -strã- (18), -stra- (10); -strã- *BierEz, OpecŻyw, LubPs, SienLek, GrzegŚm, PaprPan, KochPs, KochJez, KochFrag, OrzJan*; -stra- *SkarŻyw, WujNT, KmitaSpit*; -strã- : -stra- *MurzHist (2:1), RejWiz (3:1), RejZwierz (1:1), RejPos (2:4)*.

inf ostrádać (14). $\diamond$ *fut* 3 *sg* ostráda (2). $\diamond$ 3 *pl* ostrádają (1). $\diamond$ *praet* 1 *sg f* -m ostrádała (2). $\diamond$ 3 *sg m* ostrádął (3). *f* ostrádała (1). *n* ostrádało (1). $\diamond$ 1 *pl m pers* -chmy ostrádali (1) *RejJóz*, -smy ostrádali (1) *PaprUp*. $\diamond$ 3 *pl subst* ostrádały (1). $\diamond$ *con* 1 *sg m* bych ostrádął (1). $\diamond$ 3 *sg m* by ostrádął (2). $\diamond$ 3 *pl m pers* by ostrádali (1). $\diamond$ *part praet act* ostrádawszy (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII(XVIII) w.

Przestać coś mieć, utracić kogoś lub coś, zostać pozbawionym kogoś lub czegoś [kogo, czego] (32) : *BierEz* S3v; O matki wezrzycie dzis na moie firotztwo/ bom oftrádała iuże wfiytikiego mégo pocielfieniá. *OpecŻyw* 148v; [studentowi] fyą anyol ukazał y rzekl ogládałz yą [*Matkę Bożą*] drugyerałz ale oka drugyego stradałz Rzek/ bych ych tyfyącz myal wfiyttych bych oftradal bych na nyą patrzył *PatKaz III* 123v; *RejJóz* N2v; *MurzHist* D3, N, Qv; *RejWiz* 180 [2 r.], Dd3; Gdyć tu przydzye ná świecie/ wfiytikiego oftrádác/ A tám nie wiefz po śmierci kto ma tobą władác. *RejZwierz* 143; Krew gdy człowieká wydzie/ żywotá oftrada *SienLek* 144v; *RejPos* 216v, 223; *GrzegŚm* 27; Ná twoie rofkazánié zdróy wyfkoczył z fkály/ A rzeki nieprzebyté wody oftradały. *KochPs* 110; *SkarŻyw* A5v; Názáiutrz bitwá byłą: Mołkwá tył podála/ A przedsię trzy tyśiące swoich oftradála *KochJez* B2; *PaprUp* C4; *KochFrag* 25; *WujNT* 249; *KmitaSpit* C6v.

W przeciwstawieniach: »nabyć, posiąść, pozyskać ... ostradać« (3): gdy był [*Aleksander*] poliadł wiele/ Iż mowił iákież dáley me będzie wesele. Bo gdy iuz nie będę miał co dáley poliadác/ Coż zá żywot moy będzie/ mułżę go oftrádác. *RejZwierz* 23v; gdy przypadnie niemoc ábo iáka chorobá/ [...] z iáką im [*niewiernikom*] ciężkością przychodzić musi to/ czego tu łákomie nábyli/ iż tego wfiytikiego nędznie oftrádác mułżą. *RejPos* 6; iż nic nie iest płatno człowiekowi nędznemu/ by wfiytty bogáctwá y kroleştwá pozylkał thego świátá/ á oftradał oyczyzny swoiey/ tho iest/ onego kroleştwá niebiełkiego. *RejPos* 224.

Zwroty: »gardła, głow ostradać« = *stracić życie* (1:1): Wiele zuchwálych Turków głow fiwych oftradáło *PaprPan* A3v; [*przodkowie naszy*] gárdłá fiwego rychléy oftrádác niż powinności odstępic woleli. *OrzJan* 54.

»marnie ostradać« (2): A na tos nye niepamietal Zes ich [*pieniędzy*] marnie oftradać miał *RejKup* e5v; *RejPos* 23.

»nędznie ostradać« (2): W nyebełpyeczeństwy nędzna dułłá ich [*tych, co w okręciach pływają*] omdlewa/ [...] Bo fy yáko piyáni ná ten czás sławáya/ Rołtropności fiwey ná wífem nędznye oftradáya. *LubPs* Y5v; *RejPos* 6.

»wiecznie ostradać« (1): Ták iż wiecznie oftradał [*Lucyfer*] tám thych wyłokości. *RejWiz* 116v.

Szereg: »ostradać a ożałowác« (1): oftrádác á ożałowác iuz tu y onego wiecznego żywota *RejPos* 277.

Synonimy: *stracić, utracić*.

Formacje współrdzenne cf STRADAĆ.

Cf **OSTRADANIE, OSTRADANY**

EW